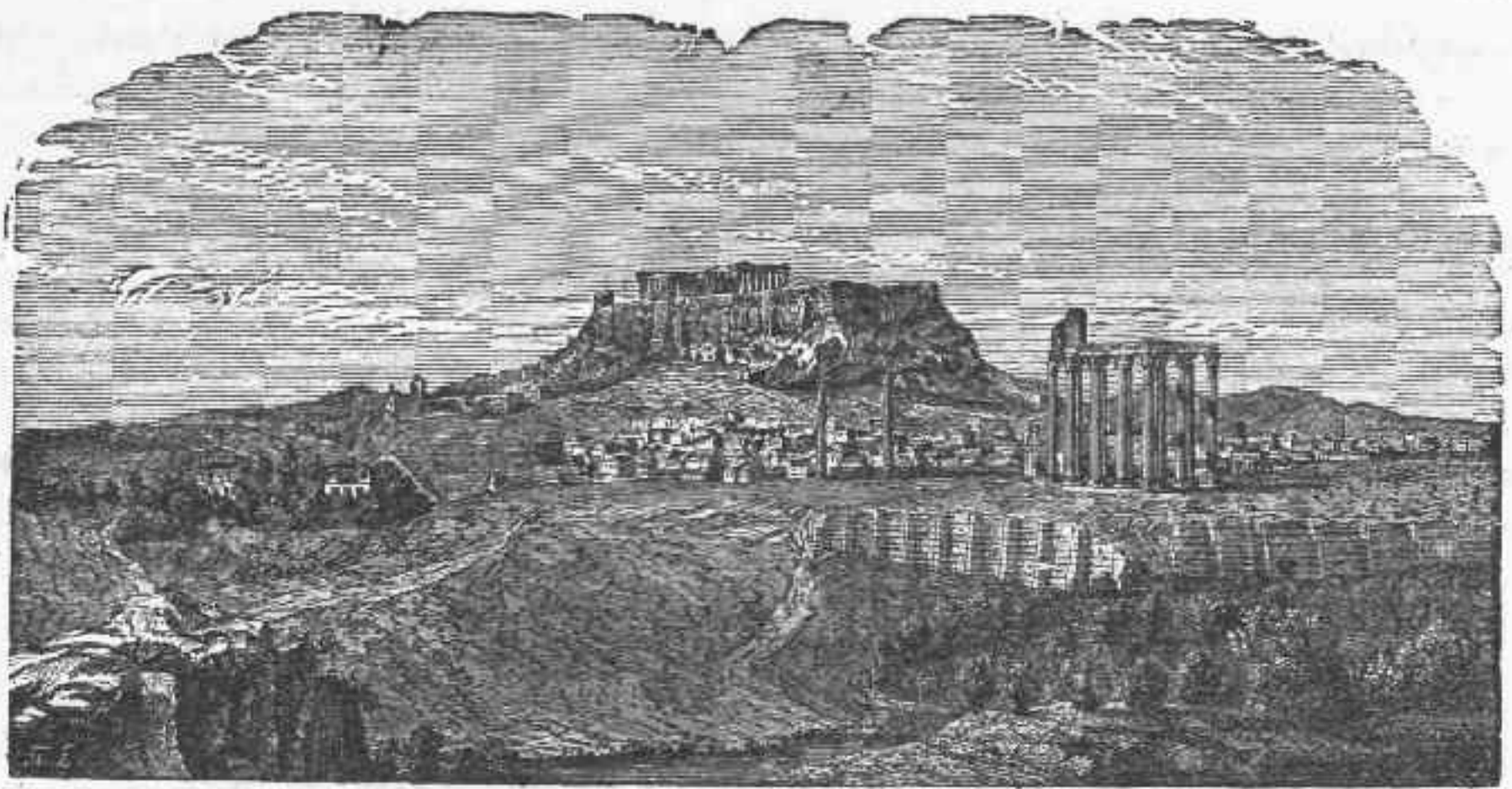

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, 1869.

ΤΟΜΟΣ Κ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 468.

ΚΟΓΧΥΛΑΙ

ΛΥΡΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ (*)

ὑπὸ

ΤΙΜΟΛΕΟΝΤΟΣ Δ. ΑΜΠΕΛΑ.

Ἀφιέρωσις.

Ἀηδόνων μόνον κληρος ἡ ὠδὴ δὲν εἶνε, φίλε·
δὲν ἐξάγει ἄσμα μόνον ἡ ποικίλη ἀκανθίς,
καὶ αἱ ἀφανεῖς ψελλίζουσιν μυστικὰς φθογγὰς κογχύλαι
καὶ τὸ ψέλλισμα μᾶς τέρπει τῆς κογχύλης τῆς ξανθῆς.

ἔχουν ἄσμα εἰς τὸ στόμα καὶ τὰ εὐτελῆ στρουθία,
καὶ ἡ ἀκανθα ἡ ἄχρους ἔχει ὀρεινὴν ὁσμὴν,
καὶ ὁ ῥύαξ κελαρύζει καὶ ἡ αὖρα ἡ γλυκεῖα
καὶ θνητὸς πᾶς ἐπὶ μίαν Βύρων γίνεται στιγμὴν.

Ἦκουσάς ποτε κογχύλην μυστικούς νὰ λέγῃ ἤχους
κ' εἰς τὸν φλοῖσθον τῶν ὕδατων ν' ἀποκρίνεται γοργῶς;
Μόν' οἱ Πίνδαροι δὲν ἔχουν εἰς τὰ χεῖλη αὐτῶν στίχους
καὶ ὁ Ζέφυρος ψελλίζων εἶνε ἄδων στιχουργός.

Ἄφες, φίλε! ἄς θωπεύῃ τὴν καρδίαν ἡ φθογγή μου,
ὅπου πόθων καὶ ἐρώτων κατεργάζονται παλμοί.

(*) Αἱ ποιήσεις αὗται ἀποτελοῦσι μέρος τῶν ὑπὸ τὸν τίτλον
Κογχύλαι καὶ Χρόματα διαγωνισθεισῶν ἐν τῷ ἐφε-
τεινῷ ποιητ. ἀγῶνι συλλογῶν. Δημοσιεύονται δὲ μετὰ τινὰς πα-
ραλλαγὰς ἐπὶ τοῦ III καὶ V ποιήματος.

Ἄς πλανῶνται εἰς τὰ ὄτα οἱ συχνοὶ μινυρισμοί μου,
ὥς τῆς ἀφανοῦς κογχύλης οἱ θροοῦντες ψελλισμοί.

I

Ἐμπρός!

Ἐγέρθητι, καρδία μου· δὲν εἶνε νάρκης ὥρα.

Ἄν νὰ σιγᾷς σ' ἐβίασα καὶ τοὺς παλμούς νὰ παύσῃς,
νὰ μείνῃς χήρα ἐρώτος, τὴν λύραν σου νὰ θραύσῃς,
— Ἐμπρός, σοὶ λέγω τώρα·

Εἶνε πικρὸν εἰς νάρκωσιν νὰ βυθισθῇς, καρδία,
νὰ λησμονῇς τὸ παρελθόν, νὰ μὴ ἐλπίζῃς μέλλον,
νὰ μένῃς λίθος ἀπαιθῆς ἐμπρός θνητῶν ἀγγέλων,
ἀνέραστος καὶ κρύα.

Ἄν ἡ γλυκεῖα ἔφυγε καὶ εὐμειδὴς νεῆνις,
ἂν δὲν ἀκούῃς τὴν φωνὴν τὴν λιγυρὰν ἐκείνης,
πρέπει, καρδία, νὰ πνιγῇς, εἰς θάλασσαν ἐδύνῃς
καὶ ζῶσα ν' ἀποθάνῃς;

Ἐμπρός! ὑπάρχουν εὖοσμα καὶ ἄλλα ἐδῶ ἄνθη.
Ἐκλεξε ἄλλο—ὁ ἀνθὼν καὶ ἄλλα σοὶ προσφέρει.
Ἄν ἡ νεότης μαρानθῇ ὁ Χάρων θέλει χαίρει
διότι ἐμαράνθη.

Ἐκείνην ἄφες! — ἔξαψις ὀνείρων στιγμιαίων
παρῆλθεν, ὥς παρέρχονται τὰ κύματα καὶ σπῶσιν
δὲν σε ἀφίνω εἰς αὐτὴν τὴν ληθαργώδη πτῶσιν
καὶ θέλω βίον νέον.

Ἐμπρός! σκαπάνην σήμερον λαβὲ κ' ἐρεῦνα πάλιν.
Κρύπτει πολλοὺς ἀδάμαντας ἡ σφαῖρα ἐν ᾗ ζῶμεν.
Εἰς λίθους μὴ καὶ ἄνθρακας τὸν βίον ἐξαντλῶμεν.
Ἐρώτων ζήτει πάλιν.

Ἡ κίνησις εἶνε ζωή, ὃ ἔρωσ φλόξ πυρίνη,
ἡ κόρη νέκταρ, ἄρωμα, παλμοὶ καὶ συγκινήσεις.
Ἡ λήθη εἶναι θάνατος κ' ἡ ἀκηδία φθίσις.
Ἐμπρός, καρδιά, κίνει!

II

Εἰς ψυχρὰν κόρην.

τῇ Β. Π.

Ὅσῳ θέλουσιν ἄς λέγουν ὅτι εἶναι αἱ καρδίαί
αἷματος κυτίδες πλήρεις καὶ ποικίλων οὐσιῶν,
τοὺς παλμοὺς δημιουργοῦσαι καὶ τῶν πάθων κατοί-
ῃ καρδία σου, ὦ κόρη, εἶναι καθαρὰ χιόν. [κίαι

Ὅσῳ θέλουσιν ἄς λέγουν ὅτι εἰς τὸ ὄμμα μένει
τῆς παρθένου ἡ γοργότης καὶ τὸ σφρίγος τῆς ψυχῆς.
Ἐν ᾧ ἄλλους τῶν ὀμμάτων ἡ τερπνὴ πυρὰ θερμαίνει,
σοῦ τὸ ὄμμα, κόρη, εἶναι νάρκη, πάγος συνεχές.

Εἰς τὰ χεῖλη τῶν παρθένων λέγουσιν ὅτι ἐδράζει
ἡδονὴ ἰδιαιτέρα καὶ τοῦ ἔρωτος πηγὴ.
Εἰς τὰ ῥοδαλά σου χεῖλη ἔρωσ θεὸς δὲν σταλάζει
καὶ μειδίαμ' ἂν ἐμπέσῃ ἐν τῷ ἅμα θά παγῇ.

Ἐπρεπε νὰ ᾔν' ἐκ λάβας ἡ καρδιά πεπλασμένη,
ὄχι ὄγκος ἐκ χιόνος, λίθος ἄχρους, παγερός.
Ἐπρεπε νὰ ᾔ πᾶν βλέμμα ἀστραπὴ πεφλογισμένη
κ' εἰς τὰ χεῖλη σου ν' ἀνάπτῃ κλίθεανος ζωῆς λαμπρός.

Ψυχρὸν ἄγαλμ' ἄς σὲ εἶπω, εἰκονίζον Ἀφροδίτην,
ἄγκυστρον μὴ ἔχον κόκκον κἂν δελέατος μικρὸν,
καρδιαγωγὸν ὥραϊον πλὴν μὴ ἔχοντα μαγνήτην,
ῥόδον ἄσμον, χαρίτων πεπηγμένων θησαυρόν.

III

Εἰς δέσμιον ἀετόν.

Ποῦ διευθύνεις, ἀετὲ, τὸ βλοσυρόν σου ὄμμα;
εἰς τοῦρανοῦ τὸ ἀχανές καὶ πάτριόν σου δῶμα;
Μὴ ἤρχισε τὰ σπλάγχνα σου νὰ κατατήκη φθίσις
καὶ πλέον δὲν ἐπιχειρεῖς νὰ θραύσῃς τὰς ἀλύσεις;
Ἀσθμαίνεις ἀλυσίδετος κ' ἐλευθερίας πένης.
Σαμψὼν δεσμώτης μαρασμόν καὶ φθίσιν ὑπομένεις.
Ματαίως περίξ σκυθρωπὸν τὸ βλέμμα σου εὐθύνεις!
Τὸ ἄγκυστρον σὲ ἤγρευσε τῆς παγερᾶς ὀδύνης!

Πῶς ζῆς ἀκόμη, ἀετὲ, ἀφ' οὗ δὲν κατορθώνεις,
εἰς ὕψος δέκα πῆχεων τὰς πτέρυγας ν' ἀπλώνῃς;
ἀφ' οὗ στρουθίον δύναται μικρὸν νὰ σὲ χλευάσῃ,
ἀφ' οὗ δὲν φθάνει ἀετὸς τὰ σὰ δεσμὰ νὰ σπάσῃ;

Πτηνῶν δεσμώτης βασιλεὺς, ἐκείνων Ναπολέων,
εἰς τμήμα βράχου φθισίᾳς, δυσώδη αὔραν πνέων.
Εἰς τὰ πτερὰ σου εὐτολμος ὁ μύρμηξ ἀναβάνει
κ' ἡ σαῦρα εἰς τοὺς πόδας σου μετ' αὐθαδεῖας σαίνει.

Ἀλλὰ τί βλέπεις κύκλω σου καὶ ἐνὸς προσμένεις;
Ἐπίσθης ὅτι ἄπελπις τοῦ βίου εἶσαι πένης
καὶ θέλεις μὲ τοὺς ὄνυχας τὰ σπλάγχνα σου νὰ ρίψῃς;
Λοιπὸν ὁ Κάτων τῶν πτηνῶν γενοῦ πρὶν ἔλθ' ἡ σφίσις.

Ἀλλοῖμονον! ὁ οὐρανὸς κ' ἐκτάσεις διατρέχων,
ὁ εἰς ὀμβρώδη σύννεφα τὰς πτέρυγας του βρέχων,
ὁ ἔχων πᾶσαν κορυφὴν ὑψίστην κατοικίαν,
τὴν τοῦ στρουθίου σήμερον φθονεῖ ἐλευθερίαν!

Κατέπεσας! — ἡ ὑπαρξίς αὐτῇ σου ἡ ἀθλία
ὁποίας ἄρα πλήξεως εἶνε πηγὴ εὐρεῖα!

Ἀντὶ βροντῶν κοάσματα βατράχων νῦν ἀκούεις
καὶ ἔρπων εἰς τὸ προστυχὸν χαλίκιον προσκρούεις.

Ἢ! διὰ τοῦτο, ἀετὲ, τὴν προσοχὴν μου σύρεις.
Διότι ὄρη σκέψεων ἐντός μου ἀνεγείρεις
καὶ μ' ἐνθυμίζεις τῆς κλεινῆς Ἑλλάδος τὴν δουλείαν!
Φεῦ! ἀνευρίσκω ζωηρὰν εἰς σὲ ἀλληγορίαν.

Καὶ ἡ Ἑλλάς, ὦ ἀετὲ, ποτὲ τὰς πτέρυγας τῆς
ἐξήπλον' ὑπερήφανος εἰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις;
ἦτο καὶ αὕτη ἀετὸς ἐν μέσῳ τῶν στρουθίων
καὶ εἶχεν ὤμους Ἀτλαντος καὶ Ἥρας μεγαλείον.

Ἀλλὰ ἀφ' οὗτο τὰ πτερὰ τῇ ἐκοψεν ἡ Μαῖρα,
ἀπεχυνώθη κ' ἔγεινεν ἀετιδέων στεῖρα.

Καὶ ἔπαυσαν τὰ τέκνα τῆς νὰ σκέπτονται μεγάλα,
ἀφ' οὗτο τὸ ἐλεύθερον τῇ ἐμολύνθη γάλα.

Ἰψώθη εἰς ἀπίστευτον τῷ ὄντι μεγαλείον
καὶ ὅταν βίον ἔδρεπε τρισένδοξον καὶ θεῖον
τὸ Non plus ultra ἤκουσε τῆς μαύρης πεπρωμένης
καὶ ἀπὸ Κροίσου ἔγινε τῆς δόξης Διογένης.

Ἀλλ' ὄχι! ἂν ὥς ὁ Σαμψὼν εἰς τὴν εἰρκτὴν ἐκλείσθῃ
τοῦ Ἀλεξάνδρου ἡ Ἑλλάς καὶ ἂν ἐμυκτηρίσθῃ,
θὰ ἐγερθῇ, τοὺς ὤμους τῆς ἐξαίφνης θὰ κινήσῃ
καὶ τῆς δουλείας τὴν εἰρκτὴν ἐκ βάθρων θ' ἀνασείσῃ.

IV

Ποῦ εἶν' ἐκείνη;

Δὲν μοῦ παγώνει τὴν ψυχὴν ἡ ληθαργώδης λήθη.
Ἡ μνήμη τῶν ἐρώτων μου ἀκόμη μὲ φαιδρύνει.
Φωνοῦντα μὲ ἀκούουσιν τοῦ οἴκου τῆς οἱ λίθοι:
«Ποῦ εἶν' ἐκείνη;»

Ἰλθον ῥεμβὺς εἰς τὸ βουνὸν ὅπου ποτὲ τὴν εἶδα
εἰς ῥεμβασμοὺς καὶ ὄνειρα τὴν κεφαλὴν νὰ κλίνη.
Κ' ἠρώτησα τὰ ἄψυχα μὲ ἰλαρὰν ἐλπίδα:
«Ποῦ εἶν' ἐκείνη;»

Τὸν ῥύακα ἠρώτησα καὶ δὲν μοὶ ἀπεκρίθη,
τὸ φλύαρον ῥυάκιον ἐνέκρως γαλήνη,
Καὶ «μάτην κράζεις, ἔλεγεν εἰρωνικῶς ἡ λήθη:
«Ποῦ εἶν' ἐκείνη;»

Συχνὰ σκιρτῶν εἰς ὄνειρα πλανῶμαι καὶ ῥεμβάζω.
Τὴν βλέπω νέκταρ ἔρωτος ἐντός μου νὰ ἐγχύνῃ,

ἀλλ' ὅταν μόνος ἐγερθῶ παράφορος φωνάζω:
«Ποῦ εἶν' ἐκείνη;»

Ματαίως τὴν ἐζήτησα καὶ τὴν ζητῶ ἀκόμα!
Ἐκείνη μ' ἐλησμόνησεν· ἡ λήθη λήθην χύνει!
κ' ἐν τούτοις ἔτι ἐκφωνῶ μὲ δακρυόεν ὄμμα:
«Ποῦ εἶν' ἐκείνη!»

V

Ἀθανασία.

Δ'.

ὦ Ἀθανασία, ἄστρον εἰς τὰ μνήματα μαρμαῖρον
καὶ ψυχὰς ἀπηλπισμένας τέρπον εἰς αὐτὴν τὴν γῆν,
ἀνεμνήσθην σοῦ πολλάκις κ' ἐν τῇ λύπῃ αὐτῇ χαίρων
καὶ ἐπούλωσ' ἀπειράκις τῆς ψυχῆς μου τὴν πληγὴν.

Τίς ποτε, Ἀθανασία, σὲ ἐνόησε; — Τί εἶσαι;
Αἰνιγμα τῶν Οἰδιπόδων πυρπολοῦν τὴν προσοχὴν,
ὅπου ἔγερσις ἡλίου, ὅπου ἔαρ ζωγραφεῖσαι,
ὥς ἀκτίς, φωτοβολοῦσα τὴν δυσέλπιδά ψυχὴν.

Λάτρις σου ποτὲ ὁ Κάτων κατεσπάραττε τὰ στήθη
ἐνωρὶς ἀθανασίαν ν' ἀποκτήσῃ προσπαθὼν,
κ' εἰς τοῦ τάφου τοῦ τὴν πλάκα τὴν ψυχρὰν ἀπεκοιμήθη
χροπῶν ἐλπίδων σφίγγων εἰς τὰς χεῖρας ὀρμαθόν.

— Σώκρατες, ἡρέμ' ἀφίνων τὴν πνοὴν τὴν τελευταίαν
μὲ μεθίσταμα πρῶτας εἰς τὰ χεῖλην ἐκψυχῶν,
μήπως τῆς ἀθανασίας ἐβλεπες τὴν φίλην θεάν,
κ' ἔχαιρες μὴ λέγων μίαν τῶν συνήθων στοναχῶν;
Ἀλλὰ, Σώκρατες, τί βλέπω; τῆς ἀθανασίας μόνον
νέμεται ἡ ἄπνου ὕλη, ἥτις ζῇ διηνεκῶς.
Ἀναλλοίωτος ἡ φύσις καταπλήττουσα τὸν χρόνον,
ὥς σφριγῶσα κόρη μένει, κινουμένη διαρκῶς!

Β'.

Ἄλλοτε ἐκ τῶν θρανίων τοῦ σχολείου, μεῖραξ ἔτι
εἰς τοῦ Πλάτωνος τὰ ἄλση ἀνεπήδων ἀθαρσῶς.
Ἡ ἐλπίς ἐτέρου βίου ἔτερπε τὰ νέα ἔτη
κ' ἔπεμπε χρυσᾶς ἀκτίνας ὁ τοῦ «Φαίδωνος» πυρός.

Τότε ἔπνεε τῶν πόθων τῶν νεανικῶν ἡ δίνη
καὶ ἐσκίρτα πρὸς τὸ κάλλος, πρὸς τὸν θαυμασμόν ἢ
τότ' ἐφάνη ἔμπροσθέν μου ἡ εὐσώματος ἐκείνη, [φρὴν,
ὥς ἐν μάγῳ ὀπτασία αἰθερόπλαστος Σειρήν.

Τῆς ψυχῆς λαμπρὰν ἐλπίδα εἶχεν ὡς ὀνομασίαν,
καὶ ἐξέφραζον τὰ χεῖλην ῥητορείαν μυστικὴν.
Εἰς τὸ ὄμμα τῆς ἑώρουσαν τὸν γλυκύχρουν γαλαξίαν,
καὶ ὠδὴν ἐφανταζόμην τὴν πνοὴν τῆς λυρικῆς.

Με φανόν, ὡς Διογένης ἐν ᾧ ἔβαινον ἐλπίδων
περὶ τῆς ἀθανασίας εἰς τὰς βίβλους μελετῶν,
αἶφνης τὴν παρθένον ταύτην τὴν συνώνυμόν της εἶ-
καὶ λατρείας σιωπῶσης ἔκαυσεν λιθινωτόν. [δον

Ἄν ὁ θεουργὸς Φειδίας εἶχεν κ' ἤθελε νὰ γλύψῃ
ἄγαλμα ἀθανασίας ὡς τὸ πρότυπον πιστόν

τὸ ἀρχέτυπον ματαίως θὰ ἐζήτει εἰς τὰ ὕψη!
Εἶχε κάλλος νὰ τῷ δώσῃ ἡ παρθένος ἀρκετόν.
Εἶχεν. . ἀλλ' ἐγκαταλείπω τὴν σθεσθεῖσαν ὀπτασίαν.
Εἰς πολλοὺς ἐπαίνους ἤρθην, κάλλος ἐξυμνῶν ἀπλοῦν.
Θέλω πάλιν τὴν γριφώδη τῆς ψυχῆς ἀθυνασίαν,
εὐελπίς νὰ μελετήσω ἐκ τῶν σκέψεων τὸν πλοῦν.

Γ'.

Παραδίδομαι καὶ πάλιν εἰς ἐρεῦνας εὐφροσύνης
τῶν ψυχῶν τὴν εἰμαρμένην νὰ γνωρίσω προσπαθὼν.
Ἄν πολλάκις δὲ πρὸ βίβλων κύπτω ἄτολμος καὶ σύν-
σπειρω ὁμῶς τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν τῆς ψυχῆς βυθόν. [νους

— Αἰνιγμα δὲν εἶσαι πλέον εἰς πολλοὺς, ἀθανασία.
Εἶσαι φοῖβος κόσμου ἄλλου καὶ ἀτέρμονος ζωῆς.
Εἰς ψυχὰς Κατῶνων φθάνει ἡ ἀκτίς σου ἡ γλυκεῖα
καὶ μετὰ τῆς τελευταίας σὲ ψελλίζουσι πνοῆς.

ὦ! μὴ παύσης γλυκὺ ὄναρ, τὴν καρδίαν μου εὐφραι-
λέξιν ἰδανικευθεῖσα, τῶν θνητῶν ἐλπίς χρυσῇ. [νον
Ἄν ὑπάρχ' εἰς τὰς ψυχὰς μας ἀλαμπές κενὸν καὶ χαῖ-
τί τὸ πλήρωμά του εἶνε, ἦ, Ἀθανασία, σύ; [νον,

VI

Εἰς ῥυάκιον.

Κύλα τὸ ὑδάτιόν σου,
ὦ ῥυάκιον φλοισβίζον
Καὶ ἡρέμα κελαρύζον
ὁδεύε τὸ στάδιόν σου.

Πλὴν ψελλίζον ποῦ βαδίζεις;
Τί τὸ δρομολόγιόν σου;
Ποῖον τὸ ταξείδιόν σου
ἢ ποῦ βαίνεις δὲν γνωρίζεις;

Θὰ ῥιφθῇς εἰς τὰ πελάγη
εἰς ὠκεανούς μεγάλους
κ' εἰς μεγάλων πόντων σάλους
ἂν δὲ σὲ παγώσουν πάγοι.

Τὰς εὐδούσας ὄχθας φίλει
καὶ εἰς τὰ φιλήματά σου
καὶ εἰς τὰ ψελλίσματά σου
θ' ἀποκρίνεται ἡ κογχύλη.

Βάδιζε! . . . θὰ σὲ χωνεύσῃ,
ὁ ὠκεανὸς ἐν τέλει·
κ' ἡ ζωὴ μου οὕτω θέλει
εἰς τὸ χαῖνον μνημα ρεύσει.

VII

Ἡ νέα χήρα.

Ἀγαπήσατε τὰς χήρας, ὦ φιλέρωτες, τὰς νέας!
Εἶνε φοίνικες ἐρώτων, ἐκ τῆς τέφρας τῆς ἀρχαίας
πρὸς τὸν σύζυγον ἀγάπης γεννηθέντες! Πρὸς τὰς χή-
δότε, ἔμμουσοι, τὰς νέας ἔρωτος κ' ἐλέους χεῖρας! [ρας

Κόρη ἡ χήρα δὲν καλεῖται, πλὴν γυνὴ δὲν εἶνε πλέον !
Εἶνε χήρα, ἀπλῶς χήρα, ἄνθος θέρους πλὴν ὥραιον !
Πάθους πῦρ ὑπὸ χιόνα πένθους ὑποκεκρυμμένον,
στῆθος· πάλλον καὶ ὥραιον ὑπ' ἐβένου κεχρισμένον.

Ἐχ' ἡ χήρα τὸ τερπνόν της ! ἔμπειρος τερπνῶν ἐρώτων
φλογισθεῖσα ὑπ' ἀγάπης πρὸς τὸν σύζυγον τὸν πρῶτον,
ὑπὸ πένθους δὲ κατόπιν πιεσθεῖσα, ὁμοιάζει
Αἴτην πάθους, ἡ ὁποία ἐν κρυπτῷ σιγῶσα βράζει.

Εἶνε ἔρωτος καὶ οἴκτου ἡ ὥραία χήρα κρᾶμα
Ἀνελθὼν ἐν τῷ θεάτρῳ, πλὴν κοπὴν ἐξαίφνης δρᾶμα.
Κώδων ἄνευ τῆς γλωσσίδος, κῆπος μύρων πεπλησμένος
ἄνευ κηπουροῦ, καὶ Φοῖβος ὑπ' ἀτμῶν τεθολωμένος.

Ἐκλαυσε καὶ ὅστις κλαύσει εἰς τὴν κάτω ταύτην σφαῖ-
ἐκκαθίρεται καὶ χάνει τὴν πικρίαν τὴν προτέραν [ραν
δι' αὐτὸ τὸ δάκρυ, λέγουσιν, ἄλμυρον ὅτ' εἶνε, φίλοι,
διὰ τούτου ρίπτει πᾶσαν ἄλμυρότητα ἡ ὕλη.

Ἔρως κόρης — κοινὸν πᾶσιν — εἶνε ἐξ ἁψίς, μανία,
ὄνειρα ἡθῶντος νέου καὶ καρδίας τρικυμία·
ἀλλὰ ἔρως χήρας νέας, εἶνε ὄλθος, μύρα πνέων,
εἶνε σύνθημα ἐλέους καὶ ἀγάπης ὄμμα κλαῖον.

Φεῦ, ἡ κόρη τῆς καρδίας σοὶ πωλεῖ εὐκόλως μύρα
καὶ φιλήματα σοὶ δίδει δάνεια — ἀλλὰ ἡ χήρα;
Εἶνε ἔμπειρος ἡ χήρα ἔμπορος τῶν αἰσθημάτων
καὶ μὲ φειδωλαίαν χράται τῶν ἐρωτικῶν χρημάτων.

Ἀγαπήσατε τὴν χήραν ὅσοι θέλετ' ἐρωμένην
εἰς ἄγνων δακρύων λίμνην ἐντελῶς κακαθαυμένην.
Μὴ ὑπάνδρους — ἔδρα θεοῦ εἶνε σεβασμοῦ ὁ οἶκος.
Οὐδὲ Φρύνας, τῆς Λαμίας φύγετε τὸ λάμπον φῦκος.

Ἄς προβῶμεν! σύνθημά μας ἔστω: Ἔρως πρὸς τὰς χήρας!
Ἄς ἀφῆσωσι τὰς κόρας ψάλλουσ' αἱ χορδαὶ τῆς λύρας.
Ὅπου νέα χήρα ὕμνος ἄς ἀκούεται καὶ ἔρως!
Ἄνθη φέρει μὲν τὸ ἔαρ, πλὴν γλυκεῖς κερπούς τὸ θέρος.

VIII

Ὁ παράφρων.

1

Ὅταν βροχὴ δυστυχιῶν ῥαγδαία σοὶ ἐνσκήψῃ
καὶ τὸ ἀλεξιθρόχιον τῆς σῆς φρενὸς συντρίψῃ,
ὑπὸ πλημμύρας συμφορῶν πληττόμενος ἀγρίως
εἰς βόθραν παρασύρεσαι καὶ πίπτεις ἀκουσίως.

Εἶνε μικρὸς ὁ ἄνθρωπος κ' ἡ συμφορὰ μεγάλη.
Συχνάκις μεταξὺ αὐτῶν δεινὴ ἀνάπτει πάλιν,
καὶ ἂν δὲν δειχθῇ ἀνώτερος τῆς συμφορᾶς παλαίων,
ἐμπίπτει εἰς τὸ στόμα τῆς οἰκτρῶς τὸ λυσσαλέον.

2

Ἦτο μικρὸς, εὐαίσθητος ὁ Φαίδων ὅτε πρῶτον
τοῦ νεκρωσίμου κώδωνος διήκουσε τὸν κρότον.
Ὡχρὸς ἠσπᾶσθη τὸν νεκρὸν πατέρα του μὲ τρόμον
καὶ τῶν κλαυθμῶν καὶ ὀδυρμῶν ἐπέρασε τὸν δρόμον.

Ἐνῷ ἀκόμη ἔμενεν ὕγρὸς ὁ ὀφθαλμὸς του
ἐκ τῶν κλαυθμῶν, ἡ ὑπαρξίς ἐσθιέσθη τῆς μητρός του.
Ἐγκτελείφθη ἔρσανδός, ἀπτέρυξ, πέννης, μόνος
κ' ἐντὸς τὸν κατεβίβρωσεν, ὡς σάραξ, διπλοῦς πόνος.

Πλὴν δὲν ἐκάμφθη ἐντελῶς· δὲν ἤθελεν ἐπαίτης
νὰ πλανηθῇ εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ἔζη ὑπηρέτης.
Ἀλλὰ πικρὰ ἀσθένεια τὸν εἶχε καταβάλει
καὶ τῆς προτέρας συμφορᾶς τὸν ἐπληττεν ἡ ζάλη.

Ἡμέραν τινὰ εὐμορφον συνήντησε παρθένον.
Τὴν εἶδε καὶ ἐστέναξε μὲ ὄμμα δακρυσμένον.
ἀλλὰ ἐκείνη ἔφυγε καὶ εἰρωνείας πλήρης:
— Αἶ, ῥακενδύτῃ, ἔκραξε, τοὺς γόνους σου μὴ φθείρης.

Ἀπῆλθεν! ἔκτοτε ὠχρὸς, μὲ γέλωτας φρικώδεις
εἰς τὰς ὁδοὺς ἐφέρετο ἀνείμων, μανιώδης.
Εἰς πᾶν του βῆμα ἵστατο κ' ἐγέλα ἀκουσίως!
... Φεῦ! οὕτως εἰς ὀλόκληρος θνητοῦ διῆλθε βίος.

3

— ὦ Τάσσε, ὅταν ἐξαλλος μετέστρεψας τὸ ὄμμα
πρὸς τ' οὐρανοῦ τὸ γαλανὸν κ' ἐκτεταμένον δῶμα,
ὁποία ἐσφενδόνισας μυστηριώδη ἔπη;
Τίς τότε ἐπεσκίασε τὸ μέτωπόν σου σκέπη;

ὦ! δὲν χωρεῖ εἰς κεφαλὴν ἀνθρώπου, Τουρκουάτε,
νοῦς γίγας, νοῦς ἐπίμονος! οὐχί, διότι θλάται.
Εἴμεθα, Τάσσε, ἄνθρωποι μικροὶ πεπερασμένοι
καὶ μᾶς ὀρίζει τὴν ὁδὸν στενὴν ἡ πεπρωμένη.

IX

Ἡ νεοσύλληκτος τοῦ ἔρωτος.

Πρὸς τί, κοράσιον γλυκὺ,
μινυρισμοὺς ἐκχύνεις
κ' εἰς τ' ὄμμ' ἀφίνεις νὰ οἰκῇ
νεφίδιον ὀδύνης;

Μὴ σοῦ ἐθραύσθη ἡ πλαγγὼν
κ' εἰς λύπην ἐξαντλεῖσαι
κ' ἔχεις τὸ δάκρυ ἄρωγόν,
ἐν ᾧ παραπονεῖσαι;

Ὁ καστανός σου ὀφθαλμὸς
τίνα ζητεῖ δακρύων;
Πρὸς τί αὐτός σου ὁ παλμός;
— Ἐρᾶσαι, ὦ παιδίον!..

Τί τὰς πλαγγῶνας ἐνωρίς,
ἀφῆκες, μικρὰ φίλη,
καὶ ἤρχισας νὰ δυσφορῇς,
νὰ γίνεσ' ἐρωτύλη;

Μήπως νομίζεις τὴν χαρὰν
τοῦ ἔρωτος βραβεῖον;
Πόσῃν θ' ἀντλήσῃς συμφορὰν
εἰς τοῦτόν σου τὸν βίον!

Πῶς στένουσιν οἱ ἀληθεῖς
δὲν εἶδες ἐρωμένοι.
Ἰδὲ καὶ τότε θὰ πεισθῇς,
τίς τέρψις σ' ἀναμένει.

Ἡ ἀγρυπνία κατοικεῖ
εἰς ἐρωμένου κλίνην.
Συχνὰ πλὴν ὄνειρον γλυκὺ
τῷ φέρει τὴν γαλήνην.

Μυστηριώδης τερπωλὴ,
ὁ ἔρωσ, κόρη, εἶνε
καὶ ὄχι παιδιὰ ἀπλῇ
ἀλλὰ τερπναὶ ὀδύνη.

Εἰς ἔρωτος μὴ προσκαλῆς
τοὺς νεανίας πάλιν.
Εἰς ταύτην πίπτουν Ἡρακλεῖς
ἀπὸ ναρκώδη ζάλην!

X

Ὀνειρον ἐν ἐγρηγόρσει.

Δὲν βλέπουν ὄνειρα φαιδρὰ ὅσοι κοιμῶνται μόνον.
Ἵπάρχουν ἄλλα ὄνειρα φαιδρότερα ἀκόμη,
ἃ βλέπει ὁ ἐγρηγορῶν ἀγάπης πέμπων στόνον,
ὁπότεν κόρης τρυφερᾶς θωπεύῃ αὐτὸν κόμη.

Ναὶ, βλέπει ὄνειρ' ἀνοικτὸς ὁ ὀφθαλμὸς μας, φίλοι,
ταχέως πλὴν σθεννύμενα καὶ σύροντ' ἀναμνήσεις.
εἰς ἐν ὀνείρῳ ἀσπασμοὺς προσφέρουσι τὰ χεῖλη
καὶ ἡ ψυχὴ βυθίζεται εἰς πλάνους συγκινήσεις.

εἰ ἡδονή! ἀπῆλαυσα ὀνείρου χθὲς τοιούτου.
Ὀλίγην ἔδρεψα ἔδემ ἀπολεσθεῖσαν πλέον.
Ἀπῆλαυσα πραγματικοῦ χρυσῶν ὀνείρων πλούτου
κ' εἰς πόντον ἀναμνήσεων ἀπέμεινα νῦν πλέων.

— Εὐρέθην εἰς στροβίλισμα χορῶν ἐσπέραν μίαν.
Ἐξάλλων νέων ἔβλεπον δυάδας ὀρχουμένας,
εἰς τὴν ἀγκάλην ἐσφίξα κόρην ἀβράν, γλυκεῖαν
κ' εἶχον εἰς πλάνους ῥεμβασμοὺς τὰς φρένας ἐστραμ-
[μένους.

Πορφύρα τὴν ἐστόλιζεν ἀγνόητος καὶ κάλλους.
Ἦτο μικρὰ, ἀκόμη παῖς, ἀθῶα τὴν καρδίαν
πλὴν μὲ τὸ βλέμμα ἔκαμε τοὺς μείρακας ἐξάλλους
καὶ εὐωδίαν χάριτος ἀπέπνεεν ἡδεῖαν.

Αὐτὴν εἶχον πλησίον μου καὶ μὲ αἰμύλα ἔπη
ἡδέως μ' ἐτραυματίζε! μοι ἔδιδε τὴν χεῖρα
κ' ἐξηκολούθει μ' ἀφελὲς μειδιάμα νὰ βλέπῃ. . .
Φεῦ! ἂν ἡδύνατο αὐτὸ νὰ ἐξυμνήσ' ἡ λύρα!

Ὀλίγας στιγμὰς ἔμεινα πλησίον τῆς, ὦ φίλοι.
Μειδιαμάτων ἔδρεψα μυρόεσσαν δεσμίδα.
Ἀλλὰ μ' ἐνεθουσίασε πολὺ ἡ ἐρωτύλη
καὶ μοι ἐφάνη ἔπειτα πῶς ὀπτασίαν εἶδα.

Παρῆλθον. . . εἰς τὴν κόπῳσιν ὑπέκυπτον τὰ ζεύγη
καὶ κρύα διεδέχετο τὴν δίκην ἡ γαλήνη.

Ἀπῆρχοντο καὶ ἔβλεπον τὴν φίλην μου νὰ φεύγῃ
καὶ χαιρετῶσα μ' ἐν χαρᾷ τὴν κεφαλὴν νὰ κλίνῃ.

Ποῦ εἶνε ἤδη; — ἔφυγε καὶ ἔκτοτε τὴν μνήμην
εἰς τὸ λευκὸν τῆς πρόσωπον ἡδέως περιστρέφω.
Εἰς ὄνειρον ἰδανικὸν μ' ἐφάνη ὅτι ἦμην
κ' εἰς ὄναρ συνεντεύξεως ἐλπίδα νέαν τρέφω.

ὦ! ἄφρετέ με ὄνειρον νὰ τὸ νομίζω ἔτι!
ὥς ὀπτασίαν ἐνθεον ταχέως ἀποπτᾶσαν.
Τοιαῦτα βλέπουν ὄνειρα τοῦ μείρακος τὰ ἔτη!
Φεῦ! ἦτο ὄνειρον γλυκὺ, ὥς ἡδονή, περᾶσαν.

XI

Ὁ ἀπολωλὼς παράδεισος τῆς γραιίας.

Ὅταν νέα
καὶ ὠραία

εἰς τὸ κάτοπτρον ἑώρουν,
πῶς θὰ δύσωσιν ἠπόρουν
τόσα κάλλη τρυφερά.

Ἐρωμένοι
ἡθροισμένοι

ὑπὸ τὰ δωμάτιά μου
ἐψαλλον τὰ θέλγητρά μου
μὲ ἀσμάτια φαιδρά.

Ἦνθουν τότε,
καὶ αἱ πρῶται

κατακτήσεις καὶ λατρεῖαι
ἦσαν δι' ἐμὲ σωρεῖαι
τακτικῶν ἀσχολιῶν.

Στολισμένη,
μυρωμένη

ἀπὸ τὸ παράθυρόν μου,
ἔρριπτα τὸ ἀγκυστρόν μου
εἰς σωροὺς νεανιῶν.

ὦ γλυκεῖα,
ἀλυσία!

Πῶς τοὺς μείρακας εὐκόλως
ὁ τῆς κόρης σύρει δόλος,
ὥς μαγνήτης κεραυνόν!

Ὀλβιότης
ἡ νεότης!

Πᾶν τῇ λέγει—«κλαῖε—γέλα!»
πᾶν τῆς βῆμα μία τρέλλα
κεφαλὴ μεστὴ καπνῶν!

Τί μοι μένει;
Λυπημένη

κάθημαι εἰς τὰς γωνίας
καὶ ζητῶ ἐκ τῆς ἐστίας
θάλπος νὰ εὐρῶ πυρός.

Τὸ γελόεν
καὶ ῥοδόεν
τοῦ προσώπου μου ῥυτίδες
καὶ γεροντικαὶ φροντίδες
νῦν ἡλλοίωσαν οἰκτρῶς!

Μαύρη μοῖρα!
Ποῦ τὰ μύρα;
ποῦ τὰ χρώματα ἐκεῖνα;
Μοῦ πληροῦσι νῦν τὴν ῥίνα
οἱ ταμβάκοι ἀναιδῶς!

Ποῦ οἱ φίλοι;
Ποῦ τὰ χεῖλη
τὰ ῥοδόεντα; τὸ σφρίγος;
Μ' ἐπισκέπτονται νῦν ῥίγος
καὶ ῥευματισμοὶ ποδός.

XII

Πρὸς σέ. . .

Πρὸς σέ, πρὸς σέ, τὸν πολικὸν τῆς ἥβης μου ἀστέρα
τῆς λύρας ἀπευθύνεται τὸ σύντομόν μου ᾄσμα.
Ἄν νύξ ποτε μ' ἐσκότισεν σὺ ἦσο ἡ ἡμέρα,
σὺ κῆπον μοὶ κατέστησας τοῦ μέλλοντος τὸ χάσμα.

Πρὸς σέ ἠνοιχθήσαν ποτε τοῦ στήθους μου αἱ θύραι
καὶ εἶδες τὴν καρδίαν μου τὴν νεαράν νὰ πάλῃ,
καὶ εἶδες νὰ τὴν πλήττωσιν εἰρωνειῶν πλημμύραι
καὶ νὰ τὴν σκοτοδινίῃ τοῦ ἔρωτος ἡ ζάλη.

Πρὸς σέ ἐξηκοντίζετο πᾶς εὐηχος παλμός μου
καὶ εἶχε γίνῃ ἔρωτος βωμὸς τὸ νέον στῆθος,
ἐξ οὗ καπνοὶ ἐξήρχοντο λιθάνου πολυόσμου!
Πλὴν δὲν πονεῖ ὁ ἄψυχος! δὲν ἀγαπᾷ ὁ λίθος.

Πρὸς σέ τὸν πολυκύμαντον τοῦ βίου πόντον πλέων
νὰ προσαράξω ἤθελον τὸ ἀσθενές μου πλοῖον.
Ναυτίλος τότε ἄπειρος ἐνόμιζον ὥραϊον,
ἀκίνδυνον τὸ πέλαγος, ἀσκόπελον τὸν βίον.

Πρὸς σέ τῆς μνήμης στρέφεται ὁ αἶξ αἰωνίως.
Ἀκόμη καίει λίθανος ἐντός μου συμπαθείας
κ' εἰς ἀναμνήσεις ζωηρὰς τυρβᾷ ὁ νῦν μου βίος,
διότ' ἡ Ἀθήνη δὲν νεκροῖ τὰς νεαρὰς καρδίας.

XIII

Ἀσμάτιον.

Τί μὲ θέλει
ὁ γλαυκός σου
ὄφθαλμός;
Τί μοὶ στέλλει
ὁ συχνός σου
ὁ παλμός;

Τόσφ, κόρη,
δειλὴ εἶσαι;
Σιωπᾷς;

Αἶ; . . προχώρει!
μὴ φοβῇσαι.
Ἀγαπᾷς;

Ψέλλισέ το
μὲ τὰ χεῖλη
τὰ μικρά
ἐκφρασέ το,
μικρά φίλη,
καθάρᾳ.

Αἶ! . . παιδίον
σὲ προδίδει
ὁ παλμός;
ὁ καμμύων
λόγον δίδει
ὁφθαλμός!

Εἰς τὰ χεῖλη
ἔπος ποῖον
κατοικεῖ;
εὐφίλει, φίλει;
ἔπος θεῖον
καὶ γλυκύ.

XIV

Πρὸς τὴν γαλῆν.

Πρὸς σέ, γαλῆ, τῆς λύρας μου εὐθύνονται οἱ τόνοι
Οἱ ἄλλοι ῥόδα, ἄνακτας καὶ κόρας ἃς ὑμνῶσι,
καὶ τὸν χρυσόν, θς εἰς αὐτοὺς θεότης εἶνε μόνη.
Ἐγὼ τὰ ὧτα σοῦ, γαλῆ, καλῶ νὰ ἀνοιχθῶσι.

Τὸν ὄφθαλμόν σου ἄνοιξε τὸν γαλανὸν ἡπίως.
Ἀντανεκλᾷ τὸν οὐρανόν' εὐρύς εἶν', ὡς ἐκεῖνος.
Ποτὲ δὲν τοῦ διέφυγεν εἰς ποντικὸς ἀχρεῖος;
δὲν τὸν καμμύει ποντικοῦ φονευομένου θρῆνος.

Παρὰ τοὺς πόδας τοὺς ῥικνοὺς οἰκοδεσποίνης γραΐας
πολλάκις εἰς χειμερινὰς ἐσπέρας καθημένη,
ζητεῖς τὸ θάλπος τὸ γλυκὺ ἐστίας γηραλέας
ὕπὸ τὰς κνήμας τῶν ποδῶν αὐτῶν προστριβομένη.

Ὅποιον βλέμμα βλοσυρὸν καὶ ἄγριον τοξεύεις,
ὁπότεν κύων εὐθαρσῆς παραταχθῇ ἐμπρός σου!
Τοὺς ὄνυχάς σου τοὺς ὀξεῖς προτείνεις μετὰ χλαύης
καὶ πνέει λύσσην καὶ ὀργὴν ὁ καίων ὄφθαλμός σου.

ὦ! πόσον τὰς ἐφόδους σου κατὰ τῶν πινακίων
φοβοῦνται αἱ μαγεύρισαι καὶ οἱ οἰκοκυραῖοι!
Πᾶν σχέδιόν σου τολμῆρὸν κατὰ πτηνῶν κ' ἰχθύων
ἂν ἐπιτύχη, ὦ γαλῆ, πολλὰς καρδίας καίει.

Οἱ ἔρωτές σου γέμουσι ῥωμαντισμοῦ καὶ πάθους!
Εἰς τοῖχον δώματος σαθρὸν, ἢ στέγην ἱσταμένη,
ἔξάγεις τὸ οὐρλίασμα, ἐν ᾧ ἀπὸ τοῦ βάθους
γειτονικοῦ στεγάσματος ἡ φίλη σὲ προσμένει.

Κ' ἐκεῖ ὁποῖων τρυφερῶν οὐρλιασμῶν σωρεῖα !
Κ' οἱ ὄνοι ὀγκανίζουσι τοὺς ἔρωτας ποιοῦντες,
κ' αἱ ἀηδόνες ἐν στιγμῇ ψελλίζουσι γλυκεῖα,
πλὴν σοῦ οἱ πόθοι ῥέουσι τοὺς πάντας συγκινοῦντες.

Καὶ σὺ τῆς ἐραστοφιλοῦς ἐπιθυμαῖς σελήνης
τὸ φῶς τὸ μελαγχολικὸν νὰ πίπτῃ εἰς τοὺς τοίχους,
καθ' ἣν στιγμὴν τοὺς ἔρωτας ὑφαίνουσα εὐθύνεις
πρὸς τὸν πιστὸν σου τοὺς βαθεῖς καὶ πλήρεις πάθους
[ἤχους.

Ἀλλ' εἰς αὐτοὺς ἀρκέσθητι τῆς λύρας μου τοὺς τόνους.
Ἄν ἤσ' εὐγνώμων καὶ ζητῆς μικρὸν νὰ μ' ἀνταμείψῃ;
προφύλαττε τοὺς στίχους μου καὶ κάμε μὲν φόνους
ὅταν ἐκείνων ἄρπαγας αὐτοὺς ἀνακαλύψῃς.

Ποσάκις εἰς χειρόγραφα οἱ μῦς συνευωχοῦνται
ἰδέας ῥοκανίζοντες εἰς τὸ μικρὸν τῶν στόμα !
Ἀλλ' ὅταν τὸν ὀδόντα σου ἴδῃ, εὐθὺς νεκροῦνται,
φοβούμενοι, ὡς Μέδουσαν, τὸ γαλανόν σου ὄμμα.

XVI

Ἐπεσε τὸ προσωπεῖον. . .

Ἐπεσε τὸ προσωπεῖον ! . . Ἰπὸ βλέμμα συμπαθείας,
ὕπὸ χεῖλη μειδιῶντα καὶ μεστὰ φιλαρεσκείας

μοὶ ὑπέκρυπτεν ἀπάτην

καὶ τοι μ' ἔδιδε συχνάκις δέσμην ὄρκων θερμοτάτην.

Ἐπεσε τὸ προσωπεῖον ! . . Τὴν καρδίαν τῆς ἡ κόρη
ἡ φιλάρεσκος ἐκείνη ὡς κυνάραν ἐθεώρει

ἥς περ ἔδιδεν ἐν φύλλον

εἰς τοῦ δρόμου τὸν τυχαῖον, ὃν ἐκάλει θερμὸν φίλον.

Ἐπεσε τὸ προσωπεῖον — Τῆς καρδίας τῆς τὸ μύρον
πᾶς ὡσφραίνετο ἀνέτως· μετὰ ἓνα μόνον γῦρον

ὕπὸ τὸ δωμάτιόν της

τὸν ἀπέκτα αὕτη φίλον μέχρι μνήματος πιστὸν της.

Ἐπεσε τὸ προσωπεῖον... Τίς φροντίζει νὰ τὴν βλέπῃ;
Τίς τὰ τορνευτὰ ἀκούει τῆς φιλαρεσκείας ἔπη;

Ἐρως εἰς τοιαῦτα χεῖλη

μεταφράζεται : — ἀπάτη παιγνιώδης καὶ αἰμύλη.

XVII

Ἡ Ἑλληνικὴ σημαία (*).

(1869).

Veh victis !

Κρύψατέ την, τοῦ ἀγῶνος παλαισταὶ δεδοξασμένοι.
Εἰρων σῖελος τοῦ Χόβαρτ ἐπὶ τῶν πτυχῶν της μένει,
καὶ τοι χθὲς εἰς τὰ Σφακία ὑπερήφανος ἐσκίρτα
κ' ἐκοσμεῖτο μὲ εὐώδη κρητικῶν ἀνθέων μύρτα.

Δὲν ἐκάη εἰς τὴν Πύλον, εἰς τὸ Πέτα δὲν ἐχάθη,
εἰς τοῦ Ἀρκαδίου μάρτυς τὴν θυσίαν παρυστάθη,
τὴν ἐδόξασεν ὁ Μάρκος, τὴν ἡσπάζετο ὁ Βύρων
καὶ τὴν ὕψωνεν ὁ Διάκος, πλήθη ἔνοπλα ἐγείρων.

(*) Ἐγράφησαν οἱ στίχοι οὗτοι ἐν Σόρβ κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ
Τουρκικοῦ στίλου καὶ τὴν ἐκπνοὴν τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως.

Εἶνε αὕτη ἡ σημαία τῶν κλεινῶν Δερβενεκίων,
Ψάύσατέ την... σελαγίζει τὸ ἀρχαῖον μεγαλεῖον.
Εἰς αὐτὴν τοῦ Ναυαρίνου ὁ καπνὸς ἀκόμη μένει
κ' ἡ πυρὰ τοῦ Ὀλυμπίου καὶ τοῦ Διάκου τὴν θερμαίνει.

Δὲν τὴν ἐπνίξε τὸ αἷμα τῆς σφαγιασθείσης Χίου,
δὲν ἐτάφη εἰς τὰ τεῖχη τοῦ κλεινοῦ Μεσολογγίου.
Τῶν θαφνῶν προχθὲς τῆς Ἰδῆς τὴν ἐμύρωνεν ἡ δρόσος,
ἀλλὰ σήμερον τὴν τήκει τοῦ αἰκίσματος ἡ νόσος.

Εἴσαι σὺ ἡ τοῦ Βριώνη, ὦ σημαία, τὴν μεγάλην
ταφιάσασα ἀγέλην εἰς λαμπρῶν πολέμων ζάλην ;
Εἴσαι σὺ ἡ βαπτισθεῖσα εἰς τὸ αἷμα τῆς Κλεισόβης ;
Σὲ ὁ Ζέφυρος ἐφίλει συμπαθῶς τῆς Ἀραχώδης ;

Τοὺς θριάμβους σου, σημαία, ἀρκετὰ ἔχεις πληρώσει,
κἂν ἐν πτύσιμον ἀκόμη τοῦ ἐχθροῦ σὲ κηλιδώσῃ
σάβανον τῆς τῶν Ἑλλήνων γίν' εὐθὺς ἐλευθερίας
σβύνουσα τὸ ὄνομά των ἐκ τῆς νέας ἱστορίας.

XVIII

Ποιητοῦ ἀποχαιρετισμὸς
πρὸς τὴν ποίησιν.

1

Καίρε, ὦ Μοῦσ' ἀπέρχομαι τοῦ θείου σου λιμένος
κ' εἰς τῆς πραγματικότητος βυθίζομαι τὸν πόντον.

Ἄν ἕως τώρα Βόσπορον διέπλεον ἀσμένως
νῦν εἰς τὴν δίνην ῥίπτομαι κυματισμῶν βοώντων.

Ἀρκεῖ καλὸς, ἐξαίσιος ὁ Βόσπορός σου εἶνε,
πλὴν μόνον μὲ τὸν Βόσπορον δὲν περατοῦται βίος.

Φεῦ! πόσ' εἰς τὸν διάπλουν μας καὶ σκόπελοι καὶ δίνει
τὸ σκάφος ἀπειλοῦν ἡμῶν καὶ τὸ κτυποῦν ἀγρίως ;

Συγχώρει, Μοῦσα εὐγενὴς (*), ἂν γίνω λειποτάκτης.
Ἐάν ποτε σ' ἐκάλεσα νὰ μὲ θωπεύσῃς, φίλη,

ἂν αἰσθημάτων ἄλλοτε διηλθε καταρράκτης
τὰ στήθη μου, νῦν κλείονται πρὸς τὴν ὥδην τὰ χεῖλη.

Εἰπέ μοι, τί ἐκέρδησα τὴν λύραν ἀνακρούων
πονῶν τὴν ἀνθρωπότητα, πενθῶν μὲ τοὺς πενθοῦντας;
Φεῦ ! ἐβαρύνθην ὄρμαθὸν εἰρωνειῶν ἀκούων
καὶ παραξένως « ποιητὴν » πολλοὺς μ' ἀποκκλοῦντας!

Δὲν εἶνε, ὅχι, ἐποχὴ γελώτων καὶ ὀνείρων !

Εἶνε ὁ σιδηροῦς αἰὼν ἀτμοῦ, σιδηροδρόμων.

Καὶ τῶρ' ἂν ἔξῃ κ' ἐφαλλεν ὁ Πίνδαρος, ὁ Βύρων
γελῶντες οἱ ἀκροαταὶ θὰ ἤγειρον τὸν ὦμον.

Τὸ κύκνειόν μου, ποίησις, αὐτὸ εἶνε τὸ ἄσμα.

Σὲ παραιτῶ, ὦ ἐνθεε, ὦ κόσμε τῶν ὀνείρων,
εἰς τῆς πραγματικότητος βυθίζομαι τὸ χάσμα
τῆς λύρας μου ἐν ἀφανὲς μνημεῖον ἀνεγείρων.

(*) Οἱ κ. κριταί, θεωρήσαντες ἀνάρμοστον τὸ ἐπίθετον τοῦτο
εἰς τὴν Μοῦσαν, ἠργήθησαν, ἀκουσίως ἴσως, τὴν ἐὺ γ ἔ ν ε ἰ α ν
εἰς τὰς ἀγνὰς κ ο ὐ ρ ο ς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μνημοσύνης, διότι
πιθανῶς δὲν ἦσαν φρευδάρχει ! — Ἀσέβεια !

Εὐδαίμων, Μοῦσ', ἂν ἔμενον εἰς τὰ βασίλειά σου,
 εἴαν εἰς τὰ ἀπέραντα ὀλύμπιά σου κράτη
 ἐπέρων τὰς ἡμέρας μου καὶ ἔψαλλον σιμά σου
 θὰ ἤμην, Μοῦσα, ὀλβιος ἂν ἔζων ἐν ἀπάτῃ!

B'.

— Χορδαί, ἀκόμη μέινετε. . . ἀκόμη μὴ θραυσθῆτε.
 Στῆτε ἀκόμη πρὸς στιγμὴν τὸν στόνον νὰ περάνω,
 τὴν Μοῦσαν τὴν τιθήνην μου νὰ χαιρετήσω στῆτε
 καὶ μ' ἐν τῆς ἔτι φίλημα τὸν πόνον νὰ ἴδω.

Πικρὸς τῷ ὄντι χωρισμός! Μειράκιον τὴν εἶδον,
 μειράκιον ἀμέριμον μὲ ταύτην ἐγνωρίσθην.
 Μὲ ἐγαλούχει μὲ τροφὴν ὀνείρων καὶ ἐλπίδων
 κ' ἐκ ταύτης ζῶν ἐνθεὸν πρὸς χρόνον ἐδανείσθην.

Φεῦ! τότε μοὶ ἐφαίνετο ὁ κόσμος νέος ὅλος,
 ἐν θέατρον παγκόσμιον τὸ σύμπαν ἐξηπλοῦτο
 ὁ χρόνος ἅπας Μάιος ἀτέρμων, μυροδόλος
 καὶ ἐν ἐλπίδων ἔπλεον καὶ φαντασίας πλούτῳ.

Ἢ! τότε μὲ ἐξήγειρε τὸ ἄσμα τῶν ἐρώτων
 καὶ μ' ἦτο πᾶν μειδίαμα πηγὴ παλμῶν εὐρείᾳ.
 Πολλάκις ἔκφρων ἔγινα εἰς φιλημάτων κρότον
 καὶ μοὶ ἐφάνη ἡ ζωὴ μακρὰ Ἐδὲμ, γλυκεῖα.

Ναί! τότε μὲ ἐμέθυε παιὰν ἐλευθερίας
 καὶ τοῦ Τυρταίου ἤθελον τὰ ἔπη νὰ ψελλίσω
 κ' ἐλάμβανον τὴν βάρβιτον ὁ ἔνθους νεανίας
 τὰς νίκας τῆς πατρίδος μου ποθῶν νὰ ἐξιμνήσω! . .

Παρῆλθον! εἰς τὰ χεῖλη μου διέπλευσεν ὁ γέλως,
 μετὰ τὴν ζωηρότητα ἐπῆλθε νηνεμία,
 μετὰ τὰ ὄνειρα ψυχρὰ ἐγρήγορσις καὶ τέλος
 μετὰ ἐλπίδων στρόβιλον, ἰδοὺ ἡ ἡρεμία!

Ἰσως κατόπιν ἡχηρὸς παλμός μὲ συγκινήσει
 καὶ νέοι ἀναλάμψωσιν ἐντός μου πόθοι μάγοι! . .
 Ἰσως. . . καὶ ἂν ἡ λύρα μου ποθῇ νῦν νὰ σιγήσῃ
 πλὴν δὲν θὰ τὴν νεκρώσωσιν ἀναισθησίας πάγοι.

Ἄς σιωπήσω! κ' ἡ σιγὴ λαλεῖ μὲ εὐγλωττίαν.
 Μυρία λέγει ὁ νεκρὸς καὶ ὅμως δὲν φωνάζει.
 Ἐν μόνον βλέμμα ἄπειρον ἐγκλείει ῥητορείαν
 καὶ ἐν βωθὸν μειδίαμα ἀνέκφραστα ἐκφράζει!

.

Γ'.

Χαῖρε, ὦ Μοῦσα! ἀλλὰ τίς τὴν χεῖρα μου πιέζει;
 Τίς πάγος τὴν καρδίαν μου τὴν νεαράν πηγνύει;
 Τίς φασματώδης σκελετὸς τὰ ἔπη μου ἐμπαιίζει;
 — «Πραγματικότης, λάβε με! Ἐδῶ τὸ ἄσμα κλείει.»

ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ.

*Ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν βιβλιοθήκη ἀπέκτησε πρό τι-
 των μηνῶν χειρόγραφον ἐκ μεμβράνης, περιέχον
 τὴν ἐρμηνείαν τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς Ἰω-
 ἀννου τοῦ Χρυσοστόμου. Πόσον δὲ ἄξιον λόγου
 τὸ χειρόγραφον τοῦτο, ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐπομένης
 ἐκθέσεως, ἣν ὁ πρῶτος βιβλιοφύλαξ Κ. Περδάνο-
 γλους ὑπέβαλεν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν
 καὶ τῆς δημ. παιδείας ὑπουργεῖον.*

«Τὸ χειρόγραφον τὸ ὁποῖον τῇ πεφωτισμένῃ ὑμῶν
 μερίμνῃ ἀπεστάλη ἐσχάτως πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν
 βιβλιοθήκην, καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀπὸ
 46 τρ. μηνὸς διαταγὴν, κατετέθη εἰς τὸ ἐν τῇ βι-
 βλιοθήκῃ τμήμα τῶν χειρογράφων, εἶναι ὑπὸ πολ-
 λὰς ἐπόψεις ἄξιον λόγου, καὶ καθίσταται ἀληθὲς
 κόσμημα τῆς ἡμετέρας βιβλιοθήκης, ἥτις δυστυχῶς
 ὡς πρὸς τὰ χειρόγραφα οὐδέποτε ἦτο ἐκ τῶν πλου-
 σίων.

«Ἐν πρώτοις ὁφείλεται, κατ' ἐμὴν γνώμην, δίκαιος
 ἔπαινος εἰς τὸν ἐν Τριπόλει τῆς Βερβασίας πρόξενον
 τῆς Α. Μ., ὅστις κατώρθωσε ν' ἀποκτήσῃ τὸ κατὰ
 τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀνευρεθὲν χειρόγραφον, καὶ τὸ ἀπέ-
 στειλὲν εἰς τὴν Ἑλλάδα· διότι ἄλλως ἤθελε βεβαίως
 περιπέσει εἰς χεῖρας ξένου τινὸς καὶ κοσμήσει ἡ ἰ-
 διωτικὴν ἢ δημοσίαν τινὰ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης
 βιβλιοθήκην, καὶ ἤθελεν οὕτως ἀπολεσθῇ διὰ τὴν
 Ἑλλάδα.

«Ἀρκούντως ἐγύμνωσαν οἱ ξένοι τὸν τόπον μας,
 ἀρκούντως ἀφῆρσαν ἀφ' ἡμῶν πλείστους ὅσους θη-
 σαυροὺς, κληρονομίαν τῶν ἐνδόξων ἡμῶν προγόνων.
 Εἶναι ὥρα πλέον παντὶ σθένει νὰ προσπαθήσωμεν
 νὰ διασώσωμεν τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν. Ὁ ἑλληνισμὸς
 ἔχει σήμερον κέντρον τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα· αὕτη
 εἶναι τὸ ταμειυτήριο παντὸς τῷ ἑλληνισμῷ ἀνή-
 κοντος πράγματος.

«Ὁ συντελὼν λοιπὸν εἰς τὴν διάσωσιν τοιούτων
 κειμηλίων, ὁποῖον τὸ ἀνὰ χεῖρας χειρόγραφον, εἶναι
 Ἕλλην ἄξιος τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

«Μεγάλως ἐνδιαφερόμενος ἐξ ἐμφύτου τινὸς κλί-
 σεως πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν βιβλιογραφίαν ἐν γέ-
 νει καὶ ἰδίως τὴν παλαιογραφίαν, θεωρῶν δ' ἐκτὸς
 τούτου καὶ καθῆκόν μου, ὡς βιβλιοφύλακος τῆς ἐ-
 θνικῆς βιβλιοθήκης, κατέγινα εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ
 ἐν λόγῳ χειρογράφου παραβαλὼν αὐτὸ πρὸς ὅσας
 ἐκδόσεις τῶν ὁμιλιῶν τοῦ Χρυσοστόμου ἔχομεν ἐν
 τῇ ἡμετέρᾳ βιβλιοθήκῃ καὶ κατὰ πρῶτον λόγον πρὸς
 τὴν τοῦ Γάλλου Migne ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Ἑλλή-
 νων πατέρων (Patrologia graeca), ἥτις θεωρεῖται ἡ
 πασῶν ἐντελεστέρα καὶ ἀκριβεστέρα.

«Ὁμολογῶ ὅτι τὸ ἔργον ἦτο ἀρκούντως ἐπίπονον
 πλὴν δι' ἐμὲ καὶ τερπνὸν εἰς ἄκρον καὶ διδακτικόν.